

THE FEATURES OF BIOBIBLIOGRAPHY SEARCH IN LEADING POLISH AND CZECH LIBRARIES

Some features, advantages and disadvantages of bibliographic search in libraries and web portals of Czech Republic and Poland, in particular electronic full-text databases Kramerius v.5 and BuzHum, are revealed.

Keywords: biobibliographic information, Kramerius v.5, BuzHum.

УДК 016:929](034.32):[026:37](477.411)ДНПБ

Страйгородська Людмила Іванівна,

ORCID 0000-0002-4788-1760,

кандидат історичних наук,

заступниця директора з науково-інформаційної та бібліотечної роботи,
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського,
Київ, Україна

e-mail: straiгородska.l@gmail.com

БІОГРАФІСТИКА КРІЗЬ ПРИЗМУ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Висвітлено наукову діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в контексті біографістики, зокрема підготовку бібліографічних видань.

Ключові слова: біографістика, бібліографічні покажчики, електронний ресурс.

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України (ДНПБ) – провідна наукова установа, що здійснює наукові дослідження з проблем бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, інформаційної діяльності, педагогічного джерелознавства й біографістики, історії освіти задля науково-інформаційного забезпечення розвитку національної освітньої сфери. Бібліотека формує галузеві ресурси, у тому числі біографічного характеру, надає вільний і необмежений доступ до інформаційних баз даних (БД) та пошукових систем. В умовах інформаційного суспільства й активного накопичення віртуальної інформації, зокрема присвяченої

вивченню творчої спадщини видатних постатей, перед бібліотеками, архівами, музеями постають завдання наукової систематизації таких джерел. Поширення історико-біографічних знань потребує комплексного упорядкування потоку біографічної інформації й документальних матеріалів та становить основу джерельної бази історичних розвідок.

Одним із провідних напрямів діяльності ДНПБ є формування галузевих інформаційних ресурсів, зокрема укладання бібліографічної продукції, створення власних БД (електронний каталог, Науково-педагогічна електронна бібліотека тощо). Значна увага приділяється підготовці біобібліографічних покажчиків у серіях «Видатні педагоги світу», «Академіки НАПН України», «Ювіляри НАПН України», зміст яких висвітлює творчу спадщину видатних учених та впровадження їхніх творчих ідей у педагогічній діяльності. Такі видання комплексно представляють внесок відомих особистостей, зокрема вчених-педагогів НАПН України, у розвиток української і світової педагогічної науки й практики та сприяють науково-інформаційному забезпеченню сфери освіти.

Фахівцями ДНПБ підготовлено 12 випусків із серії «Видатні педагоги світу», серед яких: «Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) – видатний педагог, психолог, громадський діяч» (2013), «Микола Іванович Пирогов – видатний хірург, педагог і громадський діяч» (2011), «Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної освіти та науки: 1991–2010 рр.» (2010), «Софія Русова – педагог, державний діяч, просвітитель» (2010), «Спадщина А. С. Макаренка і педагогічні пріоритети сучасності: 1991–2008 рр.» (2008), «Польський педагог-гуманіст Януш Корчак (1878–1942)» (2003). Важливо, що в зазначених виданнях, представлена інформація про маловідомі документи, які вперше введені до наукового обігу [2].

ДНПБ є провідним центром вивчення, поширення та популяризації творчої спадщини видатного українського педагога В. О. Сухомлинського. Творчий доробок Василя Олександровича завжди був і залишається об'єктом численних досліджень українських і зарубіжних учених, що зумовлює потребу комплексної бібліографічної систематизації. З нагоди ювілею підготовлено біобібліографічне видання в серії «Видатні педагоги світу» «Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження» (2018). Це перше ґрунтовне видання, що розкриває цілісний творчий доробок видатного українського педагога, а також представляє праці,

присвячені вивченню життя й діяльності вченого та впровадженню його педагогічних ідей у освітню практику (1945–2018 рр.).

Вагоме місце в інформаційно-освітньому просторі належить віртуальному проекту ДНПБ «Видатні педагоги України та світу» (науковий керівник – Л. Д. Березівська, директор бібліотеки, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України) [2]. У веб-ресурсі представлено понад 50 персоналій, інформація систематично оновлюється до ювілейних дат. Щорічно додаються нові персоналії – як результат наукових досліджень установи. Віртуальний біографічний ресурс активно розвивається, доповнюється та оновлюється, враховуючи актуальні історико-педагогічні розвідки, особливо в контексті біографістики [1, 2].

Науково-бібліографічна продукція ДНПБ ґрунтовно презентує багатогранну педагогічну, наукову, громадську та освітню діяльність відомих учених. Вона становить комплекс біографічних матеріалів, які складаються з наукових, довідкових, біобібліографічних та інших документів і є підґрунтям історико-біографічних студій.

Список використаної літератури

1. Видатні педагоги України та світу : інформ.-бібліогр. ресурс. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського*: офіц. веб-сайт. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-педагоги/>
2. Страйгородська Л. І. Науково-інформаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського крізь призму біобібліографічних ресурсів. *Topical issues of the development of modern science : abstracts of the 10th International scientific and practical conference (Sofia, Bulgaria, June 4-6, 2020)*. Sofia : Publishing House “ACCENT”, 2020. P. 709–713. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/TOPICAL-ISSUES-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-MODERN-SCIENCE_4-6.06.20.pdf

References

1. Vydatni pedahohy Ukrainy ta svitu: inform.-bibliohr. resurs [Outstanding Educators of Ukraine and the World: information and bibliographic resource]. (n. d.). *V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine* [official website]. Retrieved from <http://dnpb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-педагоги/> [in Ukrainian].
2. Straihorodska, L. I. (2020, June). Naukovo-informatsiina diialnist Derzhavnoi naukovo-pedahohichnoi biblioteki Ukrainy imeni V. O. Sukhomlynskooho kriz pryзму biobibliohrafichnykh resursiv [Scientific and informational activity of the V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine through the view of biobibliographic resources]. In *Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 10th International scientific and practical conference* (pp. 709-713). Sofia, Bulgaria: Publishing House “ACCENT”. Retrieved from [https://sci-conf.com.ua/wp-](https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/06/TOPICAL-ISSUES-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-MODERN-SCIENCE_4-6.06.20.pdf)

content/uploads/2020/06/TOPICAL-ISSUES-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-MODERN-SCIENCE_4-6.06.20.pdf [in Ukrainian].

UDK 016:929](034.32):[026:37](477.411)SSPL

Liudmyla Straihorodska,

ORCID 0000-0002-4788-1760,

Candidate of Historical Sciences,

Deputy Director for Scientific and Information and Library Work,

V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine

Kyiv, Ukraine

e-mail: straihorodska.l@gmail.com

BIOGRAPHYSTICS THROUGH THE ACTIVITY OF THE V.O. SUKHOMLYNSKYI STATE SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL LIBRARY OF UKRAINE

The article covers scientific activity of the V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine of NAES of Ukraine in the context of biographystics, in particular of the preparation of bibliographic publications, etc.

Keywords: biographystics, bibliographic indexes, electronic resource.

УДК 781.0+78.072

Сумарокова Віра Григорівна,

ORCID 0000-0002-1495-5786,

кандидат мистецтвознавства, професор,

професорка, кафедра теорії музики,

Національна музична академія України імені П. І. Чайковського,

Київ, Україна

e-mail: sumarokova_vera@ukr.net

БІОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК СКЛАДНИК ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНО- ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Висвітлено специфіку, закономірності та основні тенденції розвитку біографічних досліджень у сфері музично-виконавського мистецтва України на прикладі серії «Виконавське музикознавство» (1999–2014 рр.).

Ключові слова: біографічні дослідження, українське музично-виконавське мистецтво.